

سینما فردا؛ گامی به سوی آینده

فاطمه سهرابی

آغاز ساخت فیلم کوتاه

با نگاهی به تاریخ سینمای ایران که پیشینه‌ی فیلم کوتاه بسیار درخشان‌تر از سینمای حرفه‌ی (فیلم بلند) است؛ اولین آثار مستند، پویانمایی‌ها، ذوق‌آزمایی‌ها و برخی نوگرایی‌ها، راه‌آورد فیلم کوتاه هستند. اولین تصویری که توسط «برادران لومیر» در سال ۱۸۹۵ در شهر پاریس به نمایش درآمدند، فیلم‌های کوتاه ساده‌ی بودند که اسم‌هایی ساده نیز داشتند؛ مانند «خروج کارگران از کارخانه»، «قطار به ایستگاه وارد می‌شود»، «قایق بندر را ترک می‌کند»، «غذا دادن به بچه» و... پس از ساخت فیلم خروج کارگران از کارخانه، در مدت‌زمان اندکی تعداد زیادی فیلم کوتاه دیگر که سرچشمه‌گرفته از وقایع و امور جاری زندگی روزمره بودند، تولید و به نمایش گذاشته شدند. بعد از برادران لومیر، دیگران نیز شروع به ساخت فیلم نمودند که زمان هر کدام معمولاً بین ۱/۵ - ۱ دقیقه بود. با توجه به این مقدمه، روشن است که نخستین تصویری که روی پرده به نمایش درآمدند و در مردم شور، شوق و هیجان ایجاد نمودند، حاصل اکران همان تصاویر کوتاه یا در اصل فیلم‌های کوتاه بودند.

اولین استودیوها و سالن‌های نمایش به منظور تولید و نمایش این گونه فیلم‌ها تأسیس و راه‌اندازی شد و با شروع این فعالیت‌ها و ادامه‌ی تولید چنین فیلم‌هایی بود که رفته‌رفته صنعت سینما شکل گرفت و تولید، توزیع و نمایش فیلم (کوتاه) به عنوان سه اصل این صنعت به جهانیان معرفی گردید. با رشد صنعت سینما، فیلمسازان نیز به تولید فیلم‌های بلند (سینمایی) پرداختند و آرام‌آرام تولید فیلم کوتاه به خاطر عدم سوددهی و توجه اقتصادی کم‌رنگ‌تر شد و سالن‌های نمایش نیز دیگر فیلم‌های کوتاه را اکران نکرده و همین امر موجب از دست دادن مخاطبان این آثار شد.

یک باور اشتباه

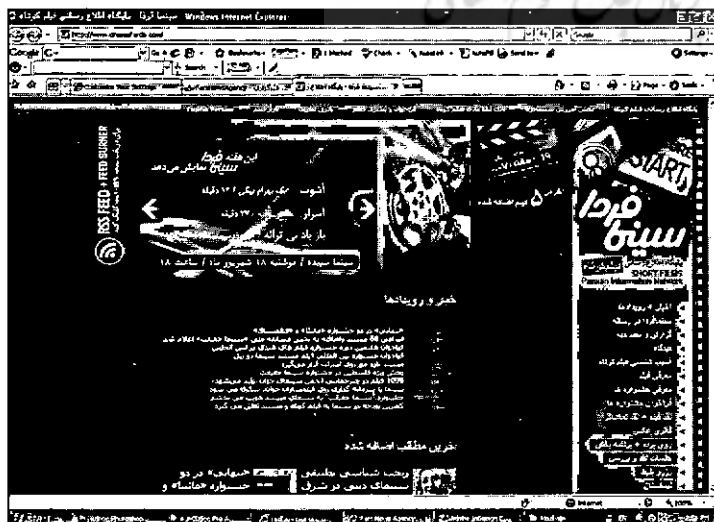
عدم نمایش فیلم کوتاه باعث شد تولید در این عرصه فقط به عنوان تمرینی باشد برای یادگیری قواعد سینما و راهی باشد برای رسیدن به تهیه‌ی فیلم‌های بلند؛ به نوعی فیلم کوتاه سیاه‌مشقی شد برای یادگیری فوت و فن سینمای حرفه‌ی و متأسفانه امروزه فیلم کوتاه را به عنوان پله‌ی اول سینمای حرفه‌ی می‌دانند که این، دور از منزلت و شأن آن است.

در ایران نیز به علت عدم وجود فضایی جهت نمایش فیلم کوتاه، شاهد کم‌رنگ شدن تولید حرفه‌ی و عرضه‌ی آن شده‌ایم. اغلب فیلمسازان جوان برای کسب تجربه و شرکت در جشنواره‌ها نسبت به تولید فیلم کوتاه اقدام می‌نمایند. وجود تعداد زیاد جشنواره‌های داخلی با موضوعات مختلف در عرصه‌ی فیلم کوتاه، تنها مجال است تا تولیدکنندگان آثار بتوانند اثر خود را به آن‌جا ارایه نمایند، که آن هم ممکن است در جشنواره مورد قبول واقع نشود و حتی در آن‌جا اکران نیز نگردد. از این رو ایجاد فضایی جهت نمایش فیلم کوتاه به منظور آرج نهادن به تمام تلاش و همت فیلمسازان فیلم کوتاه - هر چند که آثار ایشان شاخص نباشد - ضروری و واجب به نظر می‌رسید.

راه‌اندازی سینما فردا

در شهریورماه ۱۳۸۶ معاونت سینمایی حوزه‌ی هنری سازمان تبلیغات اسلامی، مرکز نمایش فیلم کوتاه با عنوان «سینما فردا» را به منظور حمایت از فیلمسازان این عرصه راه‌اندازی نمود تا بار دیگر اعلام نماید که همواره در حمایت از هنر و هنرمند پیشگام است. معاونت سینمایی حوزه‌ی هنری اکران فیلم کوتاه در سینما را از چند جهت حایز اهمیت می‌داند:

- ۱- اعتبار بخشیدن به فیلم کوتاه و احیای جایگاه اصلی آن
 - ۲- ترغیب فیلمسازان برای تولید بیش‌تر و کیفی‌تر فیلم کوتاه
 - ۳- ایجاد فضایی به منظور مقایسه‌ی آثار
 - ۴- آشنایی عموم مردم با صنعت فیلمسازی در عرصه‌ی فیلم کوتاه
 - ۵- برگزاری جلسات نقد و بررسی فیلم کوتاه
 - ۶- ایجاد فضای آموزشی
 - ۷- ایجاد بازار فیلم کوتاه
- در همین راستا، در ابتدا سینما فردا کار خود را با نمایش فیلم‌های کوتاه در سینما به همراه برگزاری جلسات نقد و بررسی با حضور کارگردانان این آثار آغاز نمود که مورد توجه بسیاری از هنرمندان و هنردوستان عرصه‌ی سینما قرار گرفت.

پایگاه اطلاع رسانی فیلم کوتاه

از دیگر اقدامات انجام شده، راهاندازی پایگاه اطلاع رسانی فیلم کوتاه - سینما فردا - بوده که در حال حاضر دارای بخش‌های زیر است: اخبار و رویدادها، سینما فردا در رسانه، گزارش و مصاحبه، دیدگاه، آسیب‌شناسی فیلم کوتاه، معرفی فیلم، معرفی جشنواره‌ها، فراخوان جشنواره‌ها، نقد فیلم و نقد تماشاگران، گالری عکس، روی پرده و برنامه‌ی بخش، جلسات نقد و بررسی و رزرو بیت.

این‌ها بخش‌های کوچکی از فعالیت سینما فرداست. در آینده‌ی نه چندان دور سینما فردا تحقق اهداف زیر را مد نظر دارد:

۱- پایگاه اطلاع رسانی فیلم کوتاه که به سه بخش تقسیم می‌گردد: الف- بخش اطلاع رسانی که سایت فعلی خواهد بود به همراه ثبت فیلمنامه از طریق سایت سینما فردا، ب- بخش بازار فیلم کوتاه (بازار فیلم، فیلمنامه و ایده) که به منظور فروش آثار فیلمسازان طراحی خواهد شد و ج- آموزش که ترجمه‌ی معتبرترین مقالات آموزشی کمپانی‌های بزرگ فیلمسازی و ... در این قسمت ارائه می‌گردد.

۲- اکران فیلم‌های کوتاه تولیدشده‌ی دانشجویان آموزشگاه‌های آزاد سینمایی به منظور مقایسه‌ی مخاطبان از لحاظ کیفی که عملکرد و خروجی آموزشگاه‌ها در چه سطحی است.

۳- دستبندی فیلم‌های کوتاه بر اساس موضوع و داستان و اکران آن‌ها بر همین اساس

۴- اکران منتخب جشنواره‌های فیلم کوتاه اعم از داخلی و خارجی

۵- تهیه‌ی کتاب جامع اطلاعات فیلم کوتاه

۶- برگزاری کارگاه‌های آموزشی

۷- اهدای جایزه به فیلم منتخب تماشاگران در هر جلسه

۸- تولید فیلم کوتاه در هر ماه توسط یک کارگردان پس از تصویب شورای فیلمنامه

۹- انتشار مجله‌ی اختصاصی فیلم کوتاه برای اولین بار در کشور

و آن چه باور داریم

امید می‌رود با ایجاد مرکز نمایش فیلم کوتاه حوزه هنری که با عنوان سینما فردا راهاندازی شده است و با حمایت همه جانبه از آن، نه تنها در میان جوانان ایجاد انگیزه شود، بلکه پیشکسوتان سینمای حرفه‌ی نیز برای تولید آثار کوتاه و نمایش آن‌ها در چنین فضایی و نسبت به زدودن این تفکر که فیلم کوتاه پله‌ی اول سینماست، گام‌های مؤثری بردارند، چرا که هنوز از یاد نبردیم که در ایران پیشکسوتانی هستند که اولین آثارشان فیلم‌های کوتاه ماندگاری بوده که حتی از برخی فیلم‌های بلند ارزشمندتر و در سطح بین‌المللی نیز مطرح‌ترند.

علاقه‌مندان جهت دریافت فایل صوتی نشست‌های نقد و بررسی و کسب اطلاعات بیش‌تر از برنامه‌های پیشین سینما فردا می‌توانند به آدرس اینترنتی www.cinemafarda.com مراجعه کنند. اکران عمومی فیلم‌های کوتاه در برنامه‌ی سینما فردا ساعت ۱۸ روزهای دوشنبه‌ی هر هفته در سینما سپیده بوده و علاقه‌مندان برای دیدن این فیلم‌ها می‌توانند در زمان یادشده به محل مذکور واقع در تقاطع خیابان وصال و انقلاب مراجعه کنند ■

۲۱ فیلمنامه در چرخه‌ی تولید فیلم حوزه هنری

مسئول امور شهرستان‌های هنرهای تصویری حوزه هنری گفت: «۲۱ فیلمنامه برای تولید در این نهاد فرهنگی تصویب شده است.»

«مراد نظری» در پایان کارگاه تخصصی فیلمسازان جوان منطقه‌ی ۳ کشور افزود: «تا کنون ۲۰۰ فیلمنامه و طرح از استان‌های مختلف برای تصویب به مرکز هنرهای تصویری حوزه هنری رسیده و با توجه به بودجه‌ی اختصاص یافته از بین ۴۰ تا ۶۰ درصد این فیلم‌ها حمایت می‌شود.» نظری افزود: «راهبرد مرکز هنرهای تصویری حوزه هنری آموزش مبتنی بر تولید فیلم به جوانان و فیلمسازان جوان استان‌های مختلف کشور است و در تولید فیلم‌هایی با مضامین دینی، از فیلم‌هایی که طرح مسایل دینی را به صورت غیر مستقیم و به صورت هنری بیان می‌کنند حمایت می‌شود؛ فیلمنامه و طرح‌های فیلمسازان پس از بررسی در مدرسه‌ی تخصصی فیلم ثبت و به صورت بانک اطلاعات درمی‌آید.»

حضور به همین سادگی

در پنج جشنواره‌ی بین‌المللی دیگر

فیلم سینمایی «به همین سادگی» محصول مشترک حوزه هنری و سیدرضا میرکریمی به عنوان منتخب آثار ایرانی در جشنواره‌ی فیلم بوستون به نمایش درمی‌آید و در کنار آن در چهار جشنواره‌ی دیگر نیز حضور خواهد داشت. جشنواره‌ی بوستون آمریکا از ۲۴ آبان‌ماه تا ۱۰ آذرماه برگزار می‌شود. این فیلم همچنین به جشنواره‌های هامبورگ (آلمان) و اربنا (بلغارستان)، یاری (سوئد) و ایتالیا (ترکیه) دعوت شده است.

تولید فیلم کوتاه داستانی به همت حوزه هنری قم

در پی حمایت از تولیدات مراکز استان‌ها توسط دفتر هنرهای تصویری اداره‌ی کل امور استان‌ها و مجلس حوزه هنری و واحد هنرهای تصویری حوزه هنری استان قم، فیلم کوتاه داستانی «زندگی، دروغ‌ها و عکس‌های دیجیتال» به نویسندگی و کارگردانی «رضا نوروزی گوهر» و به تهیه‌کنندگی حوزه هنری استان قم کلید خورد. این فیلم با مضمون دروغ، چهارمین ساخته‌ی این کارگردان پس از فیلم‌های «شب با قدم‌های کوتاه»، «درد خاموش تاک» و «دیروزهای ما» است.

«اسماعیل میرزایی و خاطره عیسی‌وند» در این فیلم داستانی به ایفای نقش می‌پردازند. دستیار کارگردان: علی‌رضا زحمتکش، تصویربردار: روح‌الله داوری، تدوین و صداگذاری: محمد مهاجری و منشی صحنه: شیما حیدری از عوامل تولید این فیلم به تهیه‌کنندگی حوزه هنری قم هستند.

خلاصه‌ی داستان: «یونس» و «آنا» زن و شوهر عکاس برای عکس گرفتن از طلوع و غروب خورشید راهی کویر شده‌اند. در این بین در پی کشمکش لفظی ساده‌ی که بین‌شان پیش می‌آید، بعضی حقایق ناگفته‌ی زندگی مشترکشان را بازگو می‌کنند و ... ■